

MARIA MAJEWSKA

JUSTYNA ZDUNEK

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

V ROLNICZY FESTIWAL NAUKI

Od 2004 roku z inicjatywy Krajowego Centrum Doradztwa, Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Brwinowie (od 2005 roku - Centrum Doradztwa Rolniczego) organizowany jest **Rolniczy Festiwal Nauki**. Celem Festiwalu jest popularyzacja osiągnięć resortowych jednostek badawczo-rozwojowych i uczelni rolniczych, prezentacja sylwetek i wyników badań pracowników nauki, a także usprawnienie przepływu osiągnięć nauki rolniczej do praktyki. Współorganizatorem Festiwalu jest Centralna Biblioteka Rolnicza w Warszawie.

W ramach Rolniczego Festiwalu Nauki **Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie** oraz **Centralna Biblioteka Rolnicza w Warszawie** do 2007 r. zorganizowały następujące konferencje naukowe:

- „Nowoczesne techniki informacyjne w nauce, edukacji i doradztwie dla wsi i rolnictwa”,
- „Zarządzanie wiedzą i informacją w organizacjach pracujących dla wsi i rolnictwa”,
- „Teraźniejszość i przyszłość doradztwa rolniczego w Polsce”,
- „Transfer osiągnięć nauki do praktyki”,
- „Globalizacja w rolnictwie”,
- „Nauka dla wsi i rolnictwa”.

Konferencje przybliżyły uczestnikom zagadnienia związane między innymi z wykorzystaniem nowoczesnych technik informacyjnych i umożliwiły organizatorom włączenie się w realizację „Strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego – ePolska”, według której „kluczowym zadaniem dla Polski jest włączenie się w proces budowy ery informacyjnej poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii społeczeństwa informacyjnego, stwarzanie warunków dla zapewnienia bezpośredniego dostępu do informacji, kształtowanie świadomości społeczeństwa oraz rozwijanie jego potencjału intelektualnego i gospodarczego”.

Konferencje pozwoliły także na sprecyzowanie potrzeb w zakresie stosowania nowoczesnych metod i technik komunikacyjno-informacyjnych w upowszechnianiu wyników badań naukowych przez resortowe jednostki badawczo-rozwojowe, a także na prezentację możliwości wykorzystania narzędzi z zakresu technologii informacyjnych i komunikacyjnych przy pozyskiwaniu, przetwarzaniu i upowszechnianiu informacji w nauce, edukacji i doradztwie dla wsi i rolnictwa.

V Rolniczy Festiwal Nauki odbył się w dniach 10-11 września 2008 r. Patronat honorowy nad Festiwalem przyjęli: **Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi** oraz **Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego**, a patronami medialnymi byli: portal **farmer.pl**, portal **AgroTrendy**, Tygodnik „Zielony Sztandar” oraz Miesięcznik „Raport Rolny”.

Pierwszego dnia Festiwalu w Centralnej Bibliotece Rolniczej w Warszawie zorganizowana została konferencja „**Dezagraryzacja polskiej wsi**”. Celem konferencji było przybliżenie środowisku związanemu z rolnictwem, problematyki dezagraryzacji wsi i konsekwencji realizacji tego procesu. Podczas konferencji wygłoszone zostały następujące referaty i komunikaty:

1. „Zmiana roli rolnictwa w gospodarce narodowej” prof. dr hab. Bogdan Klepacki - Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie,
2. „Rolnictwo ekologiczne czy ekologizacja rolnictwa” prof. dr hab. Tadeusz Barszczak - Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie,
3. „Dezagraryzacja wsi: istota - siły sprawcze - prawidłowości” prof. dr hab. Józef Zegar - Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w Warszawie,
4. „Czynniki warunkujące wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich w Polsce” prof. dr hab. Marek Kłodziński - Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN w Warszawie,
5. „Ewolucja postaw mieszkańców wsi wobec własnego zawodu i gospodarstwa” prof. dr hab. Józef Styk - Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
6. „Aktywność społeczna mieszkańców wsi krasnostawskiej” mgr Katarzyna Surowiec - Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
7. „Rybacko-śródlądowe w procesie ekorozwoju” doc. dr hab. Wiesław Wiśniewski - Instytut Rybacko-Śródlądowego w Olsztynie,
8. „Rozwój przedsiębiorczości i poszukiwanie alternatywnych źródeł dochodu elementem dezagraryzacji polskiej wsi” red. Janusz Zwoliński - Prezes Klubu Publicystów Rolnych Stowarzyszenia Dziennikarzy RP.

Dezagraryzacja wsi jest procesem nowym powodującym wiele konsekwencji natury produkcyjnej, ekonomicznej, środowiskowej, ekologicznej i społecznej. Problemy wywołane rozwojem pozarolniczych funkcji wsi powinny być identyfikowane, tak aby procesy te przebiegały w sposób kontrolowany przynosząc postęp w rozwoju rolniczych funkcji wsi.

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie w drugim dniu Festiwalu zorganizowało konferencję „**Informatyka dla rolnika**”.

Podczas konferencji szkoły wyższe, jednostki badawczo-rozwojowe oraz jednostki doradztwa rolniczego zaprezentowały osiągnięcia w zakresie baz danych i programów komputerowych wspomagających zarządzanie gospodarstwem rolnym. Wygłoszone zostały następujące referaty i komunikaty:

1. „Nowoczesne technologie informatyczne i ich zastosowanie w agrobiznesie” dr inż. Radosław Kozłowski - Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,
2. „Komputerowe wspomaganie decyzji w gospodarstwach rolnych” dr hab. inż. Michał Cupiał - Uniwersytet Rolniczy w Krakowie,
3. „Technologie informatyczne w nowoczesnym gospodarstwie rolnym” prof. dr hab. inż. Stanisław Oszczak, dr inż. Adam Ciećko - Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie,
4. „Identyfikacja czynników ograniczających rozwój informatyzacji w gospodarstwach rolnych” dr. hab. inż. Andrzej Grieger, mgr inż. Vladimir Chigarev, mgr inż. Michał Maksymiak - Akademia Rolnicza w Szczecinie,
5. Budowa zintegrowanego systemu informatycznego dla doradztwa rolniczego w Polsce Eric Thebault – Ministerstwo Rolnictwa Francji,
6. „Rolniczy kalendarz rachunkowy jako element systemu zarządzania wiedzą w gospodarstwie wiejskim” dr inż. Tomasz Kondraszuk – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie,
7. „Narzędzia wspomaganie decyzji w gospodarowaniu składnikami pokarmowymi w produkcji roślinnej” dr Tamara Jadczyżyn – Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach,
8. „Technologie informatyczne w produkcji roślinnej i zwierzęcej” mgr inż. Grzegorz Ignaczewski – Centrum Doradztwa Rolniczego Oddział w Poznaniu,
9. „Komputerowe wspomaganie zarządzania gospodarstwem rolnym – nowy kurs e-learning” dr Zbigniew Lechowski - Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,
10. „Informacja o odmianach roślin uprawnych dostępna na stronie internetowej COBORU – www.coboru.pl” mgr inż. Marcin Behnke – Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej,
11. „Współpraca Instytutu Ochrony Roślin i Ośrodków Doradztwa Rolniczego we wdrażaniu monitoringu oraz systemu wspomaganie decyzji w zwalczaniu zarazy ziemniaka” mgr Tomasz Krasieński, dr Andrzej Wójtowicz, mgr Małgorzata Rogalińska – Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu, dr Ryszard Jaworski, mgr Mieczysław Łepkowski – Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu, mgr Joanna Maciejewska - Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu.

Przedstawiciele jednostek badawczo - rozwojowych mieli także możliwość zaprezentowania w czasie konferencji komunikatów dotyczących najciekawszych rozwiązań naukowych wdrożonych do praktyki rolniczej. Wyniki wdrożeń i osiągnięcia zaprezentowali:

1. dr Katarzyna Seidler-Łożykowska - Instytut Roślin i Przetworów Zielarskich w Poznaniu „Hodowla Roślin Zielarskich w Instytucie Roślin i Przetworów Zielarskich”,
2. dr inż. Jerzy Mańkowski, mgr inż. Andrzej Kubacki, mgr inż. Jacek Kołodziej - Instytut Włókien Naturalnych w Poznaniu „Ekologiczne maty dezynfekcyjne zapobiegające rozprzestrzenianiu chorób zakaźnych”,
3. mgr inż. Aleksandra Luwańska, mgr Karolina Wielgus, prof. dr hab. Henryk Burczyk - Instytut Włókien Naturalnych w Poznaniu „Praktyczny sposób przyspieszonego rozmnażania morwy białej (*Morus alba* L.) w kulturach in vitro”,
4. doc. dr hab. Małgorzata Godlewska, doc. dr hab. inż. Wiesław Wiśniewolski - Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie „Hydroakustyka jako narzędzie monitoringu ekosystemów wodnych dla potrzeb Ramowej Dyrektywy Wodnej”,
5. mgr Paweł Prus, mgr inż. Janusz Ligieża, doc. dr hab. inż. Wiesław Wiśniewolski, mgr inż. Paweł Buras - Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie „Odtwarzanie ciągłości rzek i restytucja ryb wędrownych jako elementu wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie przywrócenia dobrego stanu ekologicznego wód”.

Referaty zaprezentowane podczas konferencji zostały opublikowane w formie elektronicznej na CD ROM, a streszczenia referatów na stronie internetowej Centrum Doradztwa Rolniczego.

Wystąpieniom przedstawiciele nauki prezentowanym w formie referatów i komunikatów towarzyszyły prezentacje osiągnięć jednostek badawczo-rozwojowych i uczelni rolniczych w formie stoisk promocyjnych, wystaw, posterów oraz konsultacji. Stoiska promocyjne, wystawy i postery zorganizowały:

- Akademia Podlaska w Siedlcach,
- Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej,
- Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie,
- Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie,
- Instytut Melioracji i Użytków Zielonych w Falentach,
- Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu,
- Instytut Przemysłu Cukrowniczego w Lesznie,
- Instytut Roślin i Przetworów Zielarskich w Poznaniu,
- Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie,
- Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa w Skierniewicach,

- Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach,
- Instytut Warzywnictwa w Skierniewicach,
- Instytut Włókien Naturalnych w Poznaniu,
- Instytut Zootechniki w Krakowie.

Stoiska promocyjne zorganizowały również inne instytucje działające na rzecz rozwoju rolnictwa:

- Biuro Powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Pruszkowie,
- Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Pszczeliej Woli,
- Centrum Książki Rolniczej w Brwinowie,
- Wydawnictwo Hortpress w Warszawie.

Konferencja miała na celu upowszechnienie wyników badań naukowych w zakresie programów komputerowych i baz danych wspomagających podejmowanie decyzji w gospodarstwie rolnym oraz zwiększenie zainteresowania nowoczesnymi technikami informatycznymi i zachęcenie doradców rolniczych do ich wykorzystania w pracy doradczej, nauczycieli w kształceniu uczniów szkół rolniczych, natomiast rolników do zastosowania w gospodarstwie rolnym.

Komputery w rolnictwie nie są tak powszechne, jak w innych dziedzinach życia gospodarczego. Jednak technika informatyczna stopniowo znajduje zastosowanie w rolnictwie w postaci mikroprocesorów do maszyn i urządzeń rolniczych, mikrokomputerów wspomagających procesy produkcyjne oraz komputerów wspomagających proces zarządzania gospodarstwem rolnym. Dynamiczny rozwój rynku komputerowego i sieci informatycznych umożliwia dostęp do praktycznie nieograniczonych ilości informacji. Ciągle jednak, informatyzacja wsi jest na bardzo niskim poziomie i wielu rolników nie ma dostępu do internetu.

Przekazywanie wiedzy do praktyki, stanowiąc jeden z głównych czynników rozwoju obszarów wiejskich i podniesienia konkurencyjności polskiego rolnictwa, jest wyzwaniem dla instytucji naukowych, edukacyjnych i doradczych działających w obszarze wsi i rolnictwa. Ze względu na swoje zadania, jak i usytuowanie na obszarach wiejskich, doradztwo rolnicze należy traktować jako instrument wspomaganie rozwoju wsi i rolnictwa. Efektywne doradztwo rolnicze i sprawny przepływ informacji, są niezbędnymi warunkami postępu w rolnictwie. Informacja i doradztwo powinno obejmować nie tylko tradycyjne zagadnienia technologiczne produkcji rolniczej, ale także zagadnienia dotyczące wykorzystania nowych technik informatycznych w gospodarstwie rolnym. Ośrodki doradztwa rolniczego powinny odgrywać dominującą rolę we wdrażaniu nowych technologii informatycznych w gospodarstwach rolnych.